EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.2.3.
COM(2021) 36 final

2021/0019 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a közösségi növényfajta-oltalmi jogoknak a spárgafajok, valamint a virághagymák, a fásszárú bogyósgyümölcsűek és a fásszárú dísznövények fajcsoportjai tekintetében történő védelméről

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A kezdeményezés tárgya egy, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 118. cikkének (1) bekezdése alapján elfogadott rendelet, amely a spárgafajok, valamint a virághagymák, a fásszárú bogyósgyümölcsűek és a fásszárú dísznövények fajcsoportjai tekintetében a közösségi növényfajta-oltalmi jogokról szóló 2100/94/EK tanácsi rendelet 19. cikkében jelenleg meghatározott 25 évről 30 évre történő meghosszabbításáról rendelkezik. Jelenleg létezik ilyen kiegészítő védelem a fa-, szőlő- és burgonyafajok számára. A meghosszabbítás iránti kérelmet a Közösségi Növényfajta-hivatal (a továbbiakban: CPVO) igazgatási tanácsa nyújtotta be a Ciopora, Euroseeds és Plantum növénynemesítők, valamint a James Hutton Ltd. által képviselt nemesítők kérésére.

A CPVO és a Bizottság (DG SANTE) elemzést végzett arról, hogy az érintett fajok esetében fennállnak-e olyan technikai nehézségek a nemesítésben, amelyek hosszú távú kutatási kiadásokat tesznek szükségessé, hogy a szaporítóanyagok szaporítása hosszú ideig tart-e, hogy az új fajták csak hosszú távon mutatnak-e kereskedelmi értéket, és a kutatási tevékenységekbe történő beruházások megtérülése más kertészeti vagy mezőgazdasági növényekhez képest csak viszonylag későn lehetséges-e. Az elvégzett elemzés azt mutatja, hogy a spárgafajok, valamint a virághagymák, a fásszárú bogyósgyümölcsűek és a fásszárú dísznövények fajcsoportjai esetében az oltalmi időszakot öt évvel meg kell hosszabbítani egy olyan jogi környezet kialakítása érdekében, amely elősegíti a kutatás és a nemesítés méltányos megtérülését.• Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

Ez a javaslat a meglévő előírások technikai végrehajtására irányul, és így összhangban van a növénynemesítők jogainak területén terén érvényes szakpolitikai rendelkezésekkel.

• Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival

Ez a javaslat összhangban van az uniós szabályokkal és megfelel azoknak.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

E jogi aktus jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 118. cikkének (1) bekezdése, amely felhatalmazza az Európai Parlamentet és a Tanácsot arra, hogy rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket fogadjanak el a szellemi tulajdonjogok Unión belüli egységes oltalmát biztosító európai oltalmi jogcímek létrehozására, valamint egy uniós szintű központi engedélyezési, koordinációs és ellenőrzési rendszer megteremtésére.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A növénynemesítők jogaira vonatkozó követelmények szabályozása uniós szinten történik, és annak érdekében, hogy a növénynemesítők jogai tekintetében azonos oltalmi időszakot lehessen biztosítani, uniós szintű fellépésre van szükség.

• Arányosság

Ez az egyetlen lehetséges uniós fellépés, amely biztosítani tudja a kitűzött cél elérését.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A jogi eszközről a jogalap, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 118. cikke rendelkezik.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Nem alkalmazandó.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Számos növénynemesítő szervezet kérte bizonyos fajok oltalmi időszakának meghosszabbítását. A fő érdekelteket és a tagállamokat tájékoztatták, és konzultáltak velük mind a CPVO igazgatási tanácsában, amelynek eredményeként a testület hivatalos kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz, mind pedig a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságában. Külön konzultációra nem volt szükség, mivel a kezdeményezés csak a meglévő szabályok technikai végrehajtására vonatkozik, és hasonló kezdeményezések keretében korábban sem került sor külön konzultációra.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A Bizottság a CPVO-val együtt technikai elemzést végzett.

- **Hatásvizsgálat**

Technikai jellegű jogi aktusról van szó, amely az érintett felek tapasztalatai alapján a meglévő szabályokat hajtja végre. Ezért nincs szükség hatásvizsgálatra.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

E javaslat nem kapcsolódik a REFIT-hez. Ez a további ötéves oltalmi időszakra vonatkozó javaslat hozzájárulna a beruházások megfelelő megtérüléséhez, és ösztönözné az új, továbbfejlesztett fajták nemesítését, ami a termelők, a fogyasztók és a társadalom egészének javát szolgálná. Ezen túlmenően különösen a kkv-k exportpiacokhoz való hozzáférését lehetne megkönnyíteni. A probléma jellege akkor sem fog változni, amennyiben a társadalom nagyobb mértékben használja az internetet és a közösségi médiát – kivéve a tekintetben, hogy az új növényfajták interneten keresztüli kínálata (internetes értékesítés) nagy valószínűséggel tovább fog nőni.

- **Alapjogok**

A szellemi tulajdonhoz fűződő jog (az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikkének (2) bekezdése[1]).

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Nincsenek.

[1] Az Európai Unió Alapjogi Chartája (HL C 326., 2012.10.26., 391. o.).

(5) EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Nem alkalmazandó.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Nem alkalmazandó.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

E javaslat célja, hogy 25 évről 30 évre növelje a közösségi növényfajta-oltalmi jogok védelmét a spárgafajok, valamint a virághagymák, a fásszárú bogyósgyümölcsűek és a fásszárú dísznövények fajcsoportjai tekintetében. E célból a javaslat a meghosszabbításról szóló rendeletet irányoz elő, és 2. cikkének (1) bekezdése az érintett fajok oltalmi időtartamát öt évvel meghosszabbítja.

Ezen túlmenően e javaslat 2. cikkének (2) bekezdése figyelembe kívánja venni a nemzeti növényfajta-oltalmi jogok időtartamát. Azoknak a fajtáknak az esetében, amelyek a közösségi növényfajta-oltalom megadása előtt már korábban nemzeti növényfajta-oltalomban részesültek, de amelyekre a 2100/94/EK rendelet 116. cikke (4) bekezdésének negyedik franciabekezdése nem vonatkozik, az e javaslat 2. cikke (2) bekezdésében említett meghosszabbítást azzal az egész években számolt leghosszabb időtartammal kell csökkenteni, amelynek során a közösségi növényfajta-oltalom megadását megelőzően ugyanazon fajtára vonatkozóan valamely tagállamban már korábban nemzeti tulajdonjog vagy tulajdonjogok voltak érvényben.

2021/0019 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a közösségi növényfajta-oltalmi jogoknak a spárgafajok, valamint a virághagymák, a fásszárú bogyósgyümölcsűek és a fásszárú dísznövények fajcsoportjai tekintetében történő védelméről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 118. cikke első bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[2],

rendes jogalkotási eljárás keretében[3],

mivel:

(1) Az összetett genetikai háttér, illetve a spárgafajok, valamint a virághagymák, a fásszárú bogyósgyümölcsűek és a fásszárú dísznövények fajcsoportjainak lassú vagy technikailag bonyolult szaporodása miatt a nemesítés technikai nehézségei kutatási tevékenységekre irányuló beruházásokat tesznek szükségessé. Miután az említett fajok számára biztosították az oltalmat, évekbe telik a növények szaporítása és egy olyan állomány kialakítása, amely elég nagy ahhoz, hogy észszerű jövedelmet termeljen. Ennek megfelelően gyakorlati okokból korlátozott az az időtartam, amely alatt a jogok jogosultja az oltalom alapján jövedelmet termelhet. Az ilyen fajtákkal kapcsolatos kutatásba és fejlesztésbe történő beruházások ösztönzése érdekében meg kell hosszabbítani a fajtaoltalmat, és ösztönözni kell a nemesítési tevékenységeket annak érdekében, hogy új fajtákat fejlesszenek ki a mezőgazdasági termelők és a fogyasztók igényeinek és az éghajlati hatásoknak való megfelelés érdekében. E beruházásoknak hosszabb időre van szükségük ahhoz, hogy nyereségesek legyenek, mint az egyéb fajok túlnyomó többsége esetében, például a mezőgazdasági növények esetében, amelyek gyakran rövidebb élettartamúak, és nagyobb és szélesebb fogyasztói körrel rendelkeznek.

(2) Ezenkívül e fajok egy új fajtájának piaci bevezetése és piaci elterjedése hosszabb időt vesz igénybe, mivel a tapasztalatok azt mutatják, hogy egy új fajta csak hosszú távon mutat kereskedelmi értéket. Ezen okok miatt a kutatási beruházás méltányos megtérülése csak e fajok oltalmának meglehetősen késői szakaszában lehetséges a többi növénykultúrához képest.

(3) A méltányos megtérülést elősegítő jogi környezet megteremtése érdekében helyénvaló további öt évvel meghosszabbítani a spárgafajok, valamint a virághagymák, a fásszárú

[2] HL C..., 2020...,... o.

[3] Az Európai Parlament …-i álláspontja és a Tanács …-i határozata.

bogyósgyümölcsűek és a fásszárú dísznövények fajcsoportjaira vonatkozó közösségi növényfajta-oltalmi jogokat.

(4) A következetesség miatt az ilyen jellegű hosszabbításnak az összes spárgafaj, valamint a virághagymák, a fásszárú bogyósgyümölcsűek és a fásszárú dísznövények összes fajcsoportjára vonatkozó közösségi növényfajta-oltalmi jogra alkalmazandónak kellene lennie.

(5) A hosszabbítás időtartamát csökkenteni kell, ha a szóban forgó fajtákra vonatkozó nemzeti tulajdonjogok valamely tagállamban a közösségi növényfajta-oltalmi jog megadását megelőzően hatályosak voltak, és ennek megfelelően már lehetővé tették a nemesítők számára fajtáik hasznosítását,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. „érintett növényfajták”: a spárgafajok, valamint a virághagymák, a fásszárú bogyósgyümölcsűek és a fásszárú dísznövények fajcsoportjai;

2. „az oltalmi jog időtartama”: a közösségi növényfajta-oltalomnak a 2100/94/EK tanácsi rendelet 19. cikkének (1) bekezdése szerinti időtartama.

2. cikk

Az oltalmi jog időtartamának meghosszabbítása

(1) Az érintett növényfajták oltalmi jogainak időtartama öt évvel meghosszabbodik. A meghosszabbítást a 2021. július 1-je előtt, ezen a napon vagy azt követően megadott jogokra kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdés nem érinti:

a) e rendelet 3. cikkét;

b) a 2100/94/EK rendelet 116. cikke (4) bekezdésének negyedik franciabekezdését.

3. cikk

Az oltalmi jog időtartama meghosszabbításának csökkentése

(1) A (2) bekezdésben említett növényfajták esetében a 2. cikkben meghatározott időtartam meghosszabbítását csökkenteni kell a teljes naptári évek azon leghosszabb időtartamával, amely alatt a közösségi növényfajta-oltalom megadását megelőzően valamely tagállamban ugyanarra a fajtára vonatkozóan bármely megadott nemzeti tulajdonjog vagy tulajdonjogok hatályosak voltak.

(2) Az (1) bekezdést azokra az érintett növényfajtákra kell alkalmazni, amelyek nem tartoznak a 2100/94/EK rendelet 116. cikke (4) bekezdése negyedik franciabekezdésének hatálya alá, és amelyek a közösségi növényfajta-oltalmi jog megadását megelőzően egy vagy több nemzeti növényfajta-oltalmi jogot kaptak.

4. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2021. július 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*